

La utilitat dels partits

“I llavors és molt difícil tornar a creure que més important, molt més important, que el partit i que els seus dirigents, és la societat i el país que han de servir. I concloure, per tant, amb gran dolor, que potser la salvació ja no està dins sinó fora. Fora dels qui es dediquen permanentment i diàfanament, no a servir sinó a servir-se.”

Vostès ja deuen imaginar –els lectors valencians sobretot– que escric aquest paper incitat pels últims espectacles fúnebres que ens ha oferit el PSPV-PSOE, organització, com sol dir-se, majoritària de l'esquerra en aquest pobre país. En efecte, l'espectacle mereix detallades anàlisis per part de crítics morals, teatrals i polítics, però no és aquesta la meua professió. I en tot cas, per una única vegada que no té precedents, *tots* els comentaris que he llegit a la premsa valenciana són unànimes en la duresa de la crítica: tribal, suïcida, mafiós, destructiu, immoral, impresentable, frustrant, caïnita, i així alguna dotzena més d'adjectius que han anat repetint-se a les columnes dels diaris. Cosa que als afectats, pel que sembla, no els ha fet ni fred ni calor: *ells* tenen uns altres valors i un altre ordre de prioritats, segons s'ha vist, i aquesta és l'hora (quan escric, no sé d'ací a uns dies; ni sé quina cara coneguda ens oferiran com a recanvi del digne i trist dimítit) que no tinc notícia de cap *mea culpa* públic dels dirigents, en bloc, protagonistes del lamentable número. No senyor: deuen creure, o volen fer creure, que tot ho fan pel bé suprem del partit. I que ningú els ha de demanar comptes –ningú des de fora, sobretot– de la manera com administren el cabal de confiança que una part de la societat diposita en les seues mans. En el seu partit, en aquest cas, que ha resultat ser pura delegació regional, o ni això, moguda pels fils de delegats nostres a Madrid, i en tant que ocupants d'un poder a Madrid: als òrgans centrals d'un partit espanyol, que després ni tan sols es molesten a dissimular la dependència total de la secció regional que conserva el nom de “País Valencià”. Que el conserven per molts anys: així potser algun dia se'n recorden, del país que haurien de servir.

Amb la qual cosa, el partit que es diu socialista i del País Valencià, no dona senyal de ser partit sinó part del partit, secció regional de partit, ni de ser d'aquest país: es destrossa i es recompon segons instiguen o manen des d'allà, no només des d'ací. Ací estan a la mercè d'allà, com sempre, i tal dia farà un any. I ja sé que sóc dur, però més dura i més crua és la realitat que ens han destapat i ens han fet veure de manera transparent. I més durs han estat, en la premsa valenciana,

molts comentaris habitualment afins a aquest PSPV-PSOE que han votat sempre pensant que fora del partit –d'aquest partit– no hi ha salvació. Jo ja fa temps que pense el contrari: *dins* o des de dins d'aquest partit no veig quina salvació serà possible. I quan alguna gent més digna vol, contra tot pronòstic, intentar salvar allò que se'n diu un “projecte polític”, el resultat final, el duríssim resultat final, està a la vista de tothom.

Amb la qual cosa augmenten els meus dubtes sobre la utilitat dels partits quan queda en segon terme el projecte o visió que en justifica l'existència, i passa a primer pla un altre ordre de projectes, que són el poder pur i dur, l'ambició de manar, l'ànsia de controlar, la necessitat d'ocupar escons remunerats, oficis amb benefici, i altres passions humaníssimes, però difícilment respectables quan ocupen el lloc de la dignitat política. Ja sé que aquest drama o tragèdia és universal, i que en cas de la dreta sol ser més descarat encara, i que no és ni exclusiu ni propi dels socialistes, i tot això i allò. També sé que és demanar massa –sempre ho ha estat– que aquest partit que ara ens ocupa, PSPV-PSOE, com a tal partit o part de partit, és a dir el bloc o conjunt dels seus dirigents efectius, actuen i pensen en termes d'un projecte propi per a un país propi, que hauria de ser, i no és, aquest País Valencià: un projecte nacional, no veig quin altre nom podria donar-li.

Comprenc, tanmateix, que a pesar de tot molta gent digníssima i sacrificada continue indefinidament el sacrifici, pensant que no és del tot inútil, a pesar que les víctimes són sempre les mateixes: ells, el projecte i el país. Ho comprenc sobretot perquè els partits –tots, no aquest només– tenen una invariable tendència a sacralitzar-se, a esdevenir esglésies, nucli de lleialtat suprema, justificació de tot error i mancança, font de vida i de salvació. I llavors és molt difícil tornar a creure que més important, molt més important, que el partit i que els seus dirigents, és la societat i el país que han de servir. I concloure, per tant, amb gran dolor, que potser la salvació ja no està dins sinó fora. Fora dels qui es dediquen permanentment i diàfanament, no a servir sinó a servir-se. Que no es puga escriure, a la porta de certes seus, com a la porta de l'infern: “*Lasciate ogni speranza, voi ch'entrate*”.